

MOTIVACIJA

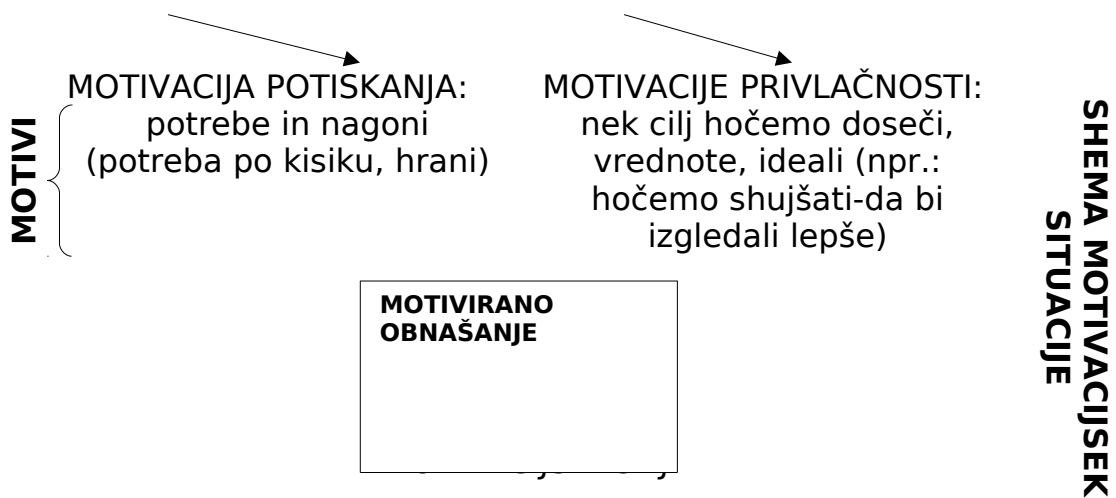
1. MOTIVIRANO OBNAŠANJE:

Motivov ne moremo uresničiti, če se ne pojavi MOTIVIRANO OBNAŠANJE

- spodbujajo ga različne silnice
- usmerjeno je k različnim ciljem

2. MOTIVACIJSKI DEJAVNIKI:

lahko jih razdelimo na MOTIVACIJE POTISKANJA (potrebe, nagoni) & MOTIVACIJE PRIVLAČNOSTI (vrednote, ideali). So medsebojno povezane.

(npr.:lakota-MOTIV □ si narediš za jest-MOTIVACIJSKI CILJ je dosežen)

3. POTREBA:

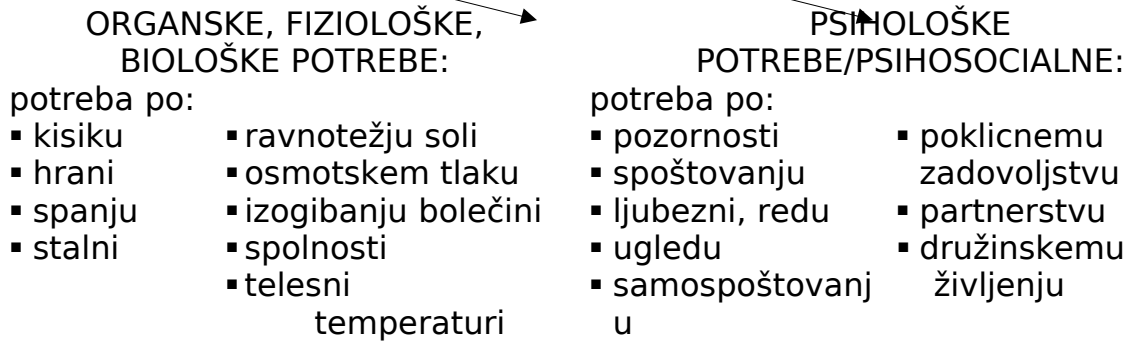
Definicija:

POTREBA JE STANJE NERAVNOSVESJA V ORGANIZMU, KI GA POVZROČI DOLOČENO POMANJKANJE ALI PRIMANJKLJAJ.

POTREBA je stanje ne ravnovesja v organizmu, ki ga povzroči določeno pomanjkanje/primanjkljaj

pomanjkanje snovi	pomanjkanje informacij
↓	↓
organske potrebe	psihološke potrebe
<p>Ko začne potreba delovati, se pojavi težnja, da bi ta primanjkljaj nadomestili in uravnovesili- to je težnja po zadovoljitvi potrebe. Usmerimo se k objektom, ki omogočijo zadovoljitev potreb, k ustreznim motivacijskim ciljem.</p>	

VRSTE POTREB:

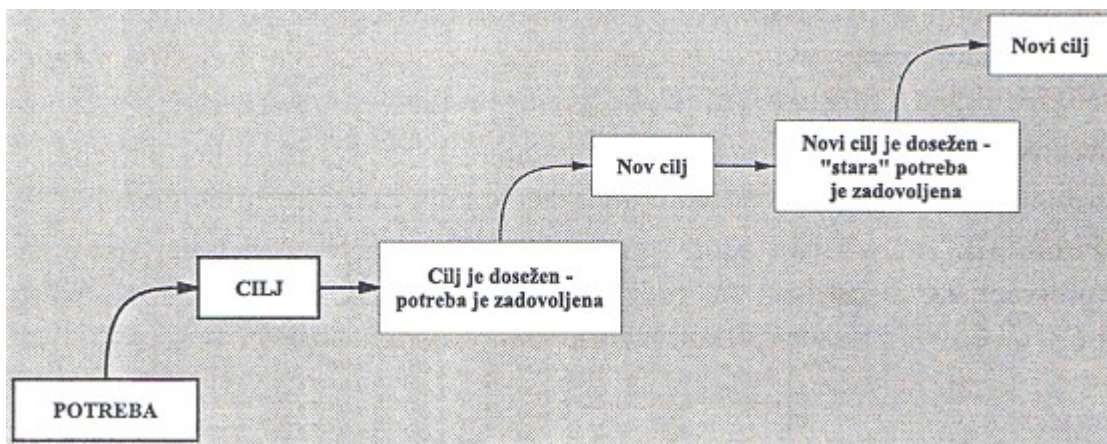
ZADOVOLJEVANJE POTREB

1. NAGONSKO in SOCIALIZIRANO ZADOVOLJEVANJE POTREB:

<ul style="list-style-type: none">▪ nagnonske potrebe imajo vsi ljudje▪ ni odvisen od učenja in izkušenj▪ vsi jih zadovoljujejo na enak način	<ul style="list-style-type: none">▪ na socializirano zadovoljevanje potreb vpliva družba▪ npr.: hranjenje, spolne potrebe
---	--

2. HOMEOSTATIČNO in PROGRESIVNO ZADOVOLJEVANJE POTREB:

<ul style="list-style-type: none">▪ nastali primanjkljaj želimo izravnati in vzpostaviti prejšnje, "enako" stanje▪ ko potrebo zadovoljimo nimamo želje po še večji uspešnosti zadovoljevanje	<p>ko potrebo zadovoljiš si takoj ponovno postaviš nek višji cilj, ki zopet predstavlja novo potrebo</p>
---	--

Slika 2. Progresivno zadovoljevanje potreb

POMEN MOTIVACIJE ZA UČENJE IN DELO

1. z motivacijo lahko premagamo pomanjkljivosti in smo uspešni:
 - npr.: hočemo igrati instrument-se začnemo učiti igrati,gremo v glasbeno šolo □ smo uspešnejši
 - razen v primeru invalidnosti,...
2. lahko imamo sposobnosti, vendar nismo motivirani, ni uspeha:
 - npr.:talentiran športnik,nama motivacije-ne trenira□ni uspešen

ZUNANJA MOTIVACIJA:

- vir za motivacijo je v okolju (npr.: starši, učitelji)
- želimo se izogniti kazni in dobiti nagrado
- (npr.: učenec hoče imeti dobre ocene, se zato veliko učiš, da nebi dobil kazni, ampak pohvalo)

NOTRANJA MOTIVACIJA:

- pri neki stvari smo motivirani, ker nas ta zanima (fakultativne dejavnosti,... tečaj plesa – nas ples zanima, se hočemo naučiti)
 - je trajnejša in učinkovitejša
- uspeh je najboljši pri kombinaciji obeh
 - zunanja motivacije je potrebna vsaj na začetku, da se nekdo začne ukvarjati z nečim, potem nastopi interes.
 - tekmujeno z:
 - drugimi
 - sami s sabo
 - med skupinami
 - doživljanje uspehov poveča motivacijo, poveča se interes
 - poznavanje rezultatov vpliva na motivacijo

4. SESTAVINE UČNE MOTIVACIJE:

1. STORILNOSTNA MOTIVACIJA – težnja po doseganju uspeha.

- relativno trajna osebna lastnost, ki je odvisna od vzgoje
- **visoko storilnostno motivacijo** razvijejo otroci, ki jim starši stopnjujejo težavnost nalog (ko so obvladali eno, so dobili drugo, ki je bila težja)
- **nizko storilnostno motivacijo** razvijejo otroci, ki se jim ni bilo potrebno turditi za neko stvar, starši niso imeli zahtev
- če so zahteve staršev do otrok **previsoke**,se **razvije strah pred neuspehom**

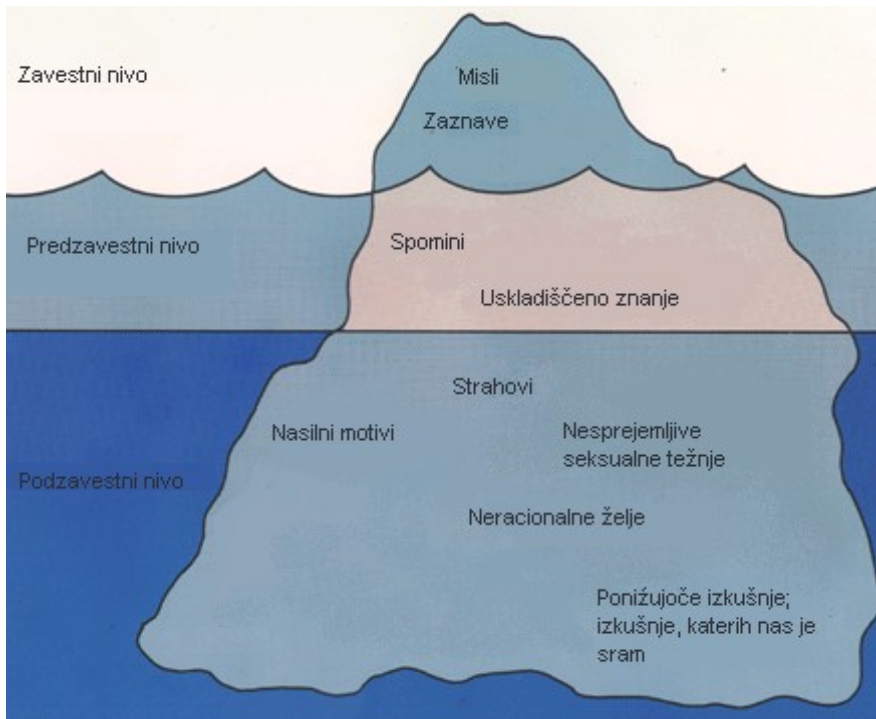
2. NIVO ASPIRACIJ:

- stopnja bodočega dosežka, ki ga posameznik skuša doseči na osnovi poznavanja prejšnjih dosežkov
- npr.: na podlagi ocen v šoli se odločiš za nadaljnjo šolanje-gimnazija/srednja
- 4 elementi merjenja ravni aspiracije:
 - 1. zadnji dosežek** (pišeš 3) RAZLIKA V ASPIRACIJAH
 - 2. določitev ravni aspiracije**
 - 3. nov dosežek** (pišeš 5) RAZLIKA V DOSEŽKIH
 - 4. reakcija na nov dosežek**
- Raven aspiracije se po uspehu dvigne, po neuspehu se zniža. Nanjo vplivajo tudi osebnostne lastnosti.

3. RADOVEDNOST:

- gre za eksplorativni motiv, potreba po raziskovanju
- je splošna in univerzalna, še posebno pri malih otrocih
- **Hierarhija motivov (Maslow):**
 1. Fiziološke potrebe (so nujne da se bodo pojavile druge)
 2. Varnost (po konstantnem okolju) } Potrebe pomanjkanja
 3. Ljubezen
 4. Ugled (si zadotoviš položaj v družbi)
 5. Samoaktualizacija (izpopolniš samega sebe) } Potrebe bivanja
 - po Maslowu imamo ljudi hierarhijo potreb, ki se razteza od nižjih potreb po preživetju in varnosti, do višjih potreb po samouresničevanju oz. samoaktualizaciji
 - zadovoljitev nižjih potreb je pogoj, da se pojavijo višje, da človek realizira osebni potencial, aktivira svoje naravne danosti in jih uporabi
 - primer: dobre ocene → potreba po ugledu
 - primer izjeme: gladovna stavka

5. ZAVESTNA IN NEZAVEDNA MOTIVACIJA:

Slika 3. Trije nivoji: zavestni, prizavestni, nezavedni
NAGONSKO in RAZUMSKO DELOVANJE:

nagoni in **čustva** - narava posameznika

neukročena

volja in **razum** - kultivirana in civilizirana narava
 Freud je zatrjeval, da se je moralo človeštvo odreči nagonom, da je lahko zaživel v skupnosti
 Volja nam omogoči obvladovanje nagonov
 S pomočjo volje se prilagajamo realnosti, nagonске potrebe (spolne in agresivne težnje) lahko zadovoljujemo na sprejemljiv način.

Freud loči:

ID - ONO: struktura osebnosti s potlačenimi nagnskimi težnjami

EGO - JAZ: zavestni del osebnosti

SUPEREGO - NADJAZ: vsebuje ponotranjene moralne norme, notranja moralna pravila

- Človek se rodi kot nagnsko bitje, njegovi nagoni naletijo na odpor v okolju. Nagone začne posameznik potlačevati. Razvije se struktura osebnosti s potlačenimi nagnskimi težnjami - ID.
- Sčasoma se oblikuje drugi del, zavestni del osebnosti - EGO.

- Kasneje se oblikuje še tretji del osebnosti SUPEREGO, ki vsebuje ponotranjene moralne norme. Ego se brani pritiskov ida in superega s potlačevanjem. Zaradi tega smo nezavedno motivirani.

PRIMARNI in SEKUNDARNI PROCES: (Freud loči:)

<ul style="list-style-type: none"> • deluje na nivoju podzavesti • teži k takojšnjemu sproščanju nagonskih teženj • npr.: upiješ na nekoga, ki je kriv za nekaj, ker si nanj zelo jezen 	<ul style="list-style-type: none"> • deluje na nivoju zavesti in upošteva pravila in norme • npr.: nekoga žališ iz jeze ubiti, ampak ga NE!!!
--	---

Z voljo:

- krotimo nagone
- nam omogoča, da z njo oblikujemo svoje lastne motive, cilje in namene
- da jih dosegamo, da izbiramo in odločamo o svojem življenju in o svojem osebnem razvoju
- zavestna volja je pomembna vsebina samodejavnosti
- nam omogoča razvoj, napredek, da svoje ustvarjalne cilje usmerjamo v konstruktivne